

Dosarul nr. 2ra-137/23
2-20075480-01-2ra-26012023

Prima instanță – (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) V. Sanduța
Instanța de apel – (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, O. Cojocari, M. Anton

DECIZIE

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Sandu Grosu în numele și interesele
Cabinetului Avocatului „Eremia Vitalie”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Cabinetul Avocatului „Eremia Vitalie” împotriva lui Anatolie Cataraga cu privire
la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 23 iunie 2020, Cabinetul Avocatului „Eremia Vitalie” a depus cerere de
chemare în judecată împotriva lui Anatolie Cataraga cu privire la încasarea datoriei
în mărime de 9 240 de lei pentru asistența juridică acordată de către avocatul
Vitalie Eremia, CA „Eremia Vitalie” în folosul clientului Anatolie Cataraga, în
baza contractului de asistență juridică nr. 0033/1 din 27 decembrie 2017, a
dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că la 27
decembrie 2017, între CA „Eremia Vitalie”, în persoana avocatului Vitalie Eremia
și Anatolie Cataraga în calitate de beneficiar a fost încheiat un contract de
asistență juridică nr. 0033/1 privind acordarea asistenței juridice de către avocat în
folosul clientului pe cauza penală pornită împotriva lui Anatolie Cataraga, în baza
art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, pentru etapa Instituției Penitenciare nr.13,
poliția, CNA, Procuratura, instanța de judecată, Curtea de Apel și Curtea Supremă
de Justiție.

Potrivit punctului 4 al contractului de asistență juridică, serviciile de asistență
juridică secundară se achită de către beneficiar, adică de către Anatolie Cataraga,
conform Actelor de primire-predare și anexei (tarife) la contractul de asistență
juridică, o dată pe lună.

Astfel, reclamantul a menționat că la 28 martie 2018, contractul de asistență juridică nr.0033/1 din 27 decembrie 2017, a fost reziliat unilateral, din motivul angajării unui alt avocat, însă rezilierea contractului nu exonerează beneficiarul/clientul de obligația de plată a valorii serviciilor de asistență juridică acordate de către avocat.

A afirmat că în urma acordării serviciilor juridice de către avocatul Vitalie Eremia, în baza contractului de asistență juridică nr.0033/1 din 27 decembrie 2017, la 10 mai 2018, a fost întocmit Actul de primire-predare a lucrărilor efectuate, potrivit căruia au fost prestate serviciile de asistență juridică în sumă de 9 240 de lei, iar Actul de primire-predare nominalizat a fost comunicat prin scrisoare de însoțire la data de 11 mai 2018, expediată prin oficiul poștal.

A susținut că odată cu aducerea la cunoștință a Actului de primire-predare a lucrărilor efectuate, nu au fost întreprinse acțiuni în vederea achitării serviciilor de asistență juridică din partea pârâtului Anatolie Cataraga.

Concomitent, reclamantul a relevat că rezilierea unilaterală a contractului de asistență juridică nr.0033/1 din 27 decembrie 2017 nu scutește beneficiarul/clientul asistenței juridice de obligația achitării serviciilor prestate pentru lichidarea restanței existente, în conformitate cu pct.16 al contractului de asistență juridică nr.0033/1, în termen de 15 zile, iar în cazul neonorării obligațiilor nominalizate, avocatul este în drept să se adreseze cu o cerere de chemare în judecată în instanța de drept comun.

Astfel, a indicat că în vederea respectării procedurii prelabile de soluționare a litigiului, la 19 martie 2020, prin intermediul oficiului poștal, a fost expediată somația, privind rambursarea benevolă a datoriei formate pentru serviciile de asistență juridică acordate, somația fiind expediată la adresa pârâtului MD-2072, Chișinău, str. Independenței, 42/2, ap. 67, adresă la care anterior a fost expediat Actul de primire-predare a lucrărilor efectuate din 10 mai 2018, și care a fost recepționat de către pârât, însă la 7 aprilie 2020, somația a fost restituită, ca fiind nereclamată de către destinatar. În asemenea circumstanțe, reclamantul a considerat că procedura de soluționare amiabilă a litigiului a fost epuizată.

Pe parcursul examinării cauzei reclamantul, a înaintat o cerere de concretizare a acțiunii, prin prezentarea sumei cheltuielilor de asistență juridică suportate de către reclamant pentru reprezentarea intereselor în instanța de judecată, la care a atașat bonul de plată nr. 222673 din 06 august 2020, în mărime de 2570 de lei și Actul de primire-predare a lucrărilor efectuate din 06 august 2020.

La 6 mai 2021, reclamantul a înaintat o cerere privind majorarea pretențiilor, prezentând în acest sens calculul suplimentar pentru dobânda de întârziere, calculată pentru perioada 6 august 2020 – 19 mai 2021 și cheltuielile pentru efectuarea citării publice.

În final, reclamantul a solicitat încasarea din contul pârâtului Anatolie Cataraga a datoriei în sumă de 9 240 de lei în baza nr.0033/1 din 27 decembrie 2017, a dobânzii de întârziere în sumă de 3 826,78 de lei, taxei de stat în sumă de 392 de lei, cheltuielile de asistență juridică în baza contractului nr. 25 din 23 iulie 2019, în sumă de 2 570 de lei și cheltuielile de citare publică în sumă de 100 lei.

Prin hotărârea din 28 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea.

S-a încasat de la Anatolie Cataraga, în beneficiul CA „Eremia Vitalie” datoria

în sumă de 9 240 de lei.

S-a încasat de la Anatolie Cataraga în beneficiul CA „Eremia Vitalie” dobânda de întârziere în sumă de 3 826,78 de lei.

S-a încasat de la Anatolie Cataraga în beneficiul CA „Eremia Vitalie” taxa de stat în sumă de 392 de lei.

S-a încasat de la Anatolie Cataraga în beneficiul CA „Eremia Vitalie”, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 2 570 de lei.

S-a încasat de la Anatolie Cataraga în beneficiul CA „Eremia Vitalie”, cu titlu de cheltuieli pentru citare publică, suma de 100 lei.

La 7 decembrie 2021 Anatolie Cataraga a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a cererii de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Anatolie Cataraga.

S-a casat hotărârea din 28 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, și s-a emis o hotărâre nouă, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de CA „Eremia Vitalie” împotriva lui Anatolie Cataraga cu privire la încasarea datoriei, ca neîntemeiată.

S-a încasat din contul CA „Eremia Vitalie” în beneficiul lui Anatolie Cataraga, suma de 294 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată de apelant la depunerea apelului.

La 12 decembrie 2022, avocatul Sandu Grosu, în numele și interesele CA „Eremia Vitalie”, a declarat recurs împotriva deciziei din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei, cu transmiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, a aplicat eronat normele de drept material și a apreciat arbitrar probele.

La fel, recurentul a indicat că instanța de apel în mod abuziv și neargumentat a respins demersul de anexare la materialele dosarului a cererilor formulate în adresa Penitenciarul 13 și Penitenciarul 16 pentru informarea despre numărul vizitelor efectuate de către avocatul Vitalie Eremia pentru întrevvedere cu deținutul Anatolie Cataraga, invocând precum că sunt irelevante examinării cauzei.

A subliniat că informația nominalizată nu a fost prezentată în instanța de fond, pe motiv că Anatolie Cataraga nu sa prezentat în proces, fiind citat prin toate mijloacele disponibile a instanței de judecată, sa verificat și prin baza de date al ASP, respectiv avocatului Vitalie Eremia a considerat că dispunea de capacitatea procesuală prin prisma art. 372 alin (1) din Codul de procedură civilă, de prezentare a noi probe, din considerentul că în primă instanță nu s-a obiectat cu privire la acțiunile avocatului, inclusiv din considerentul că la materialele dosarului se regăsește fișa de intrare a avocatului Vitalie Eremia în Penitenciarul 13 la 27 decembrie 2017 pentru vizita deținutului Anatolie Cataraga, fiind indicată perioada de aflare în Penitenciarul 13 în acea zi.

Consideră că în condițiile expuse supra instanța de apel a lipsit partea procesuală de capacitatea apărării intereselor sale în instanța de judecată, contrar art. 6 CEDO, care garantează fiecărui participant dreptul la un proces echitabil.

De asemenea, a invocat că la 5 octombrie 2022, sub numărul de intrare 11754 a fost înregistrată cererea privind dispunerea efectuării expertizei olografice a semnăturii lui Antolie Cataraga, în contextul în care ultimul invocă precum că nu a semnat nici un contract de asistență juridică și nici un Mandat de avocat, cerere care nici nu a fost pusă în discuție în cadrul ședinței de judecată deși se regăsește la materialele dosarului, și urma a fi supusă examinării, urmând a fi emisă o încheiere în acest sens, cel puțin o încheiere protocolară. Potrivi stenogramei ședinței de judecată din 20 octombrie 2022, instanța de apel a trecut la examinarea cererii de apel, fără alte careva cereri.

Cu privire la împuternicirile inserate în Mandatul Seria MA nr.1000104 din 27 decembrie 2017, recurentul a menționat că potrivit procedurii penale, avocatul nu este obligat să insereze careva împuterniciri pentru o anumită cauză penală, or inculpatului îi sunt garante prin lege dreptul de a beneficia de asistență juridică și a contesta după caz actele de procedură emise de către instanța de judecată.

Mai mult, a notat că instanța de apel sa expus asupra unei cerințe neincluse în cererea de apel și anume încasarea cheltuielilor de judecată, sub forma taxei de stat, or reieșind din conținutul cererii de apel, apelantul a solicitat doar casarea hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, cu respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, fără a cerere compensarea taxei de stat achitate pentru depunerea cererii de apel.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Referitor la termenul de declarare a recursului, Colegiul reține că decizia din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților prin intermediul poștei terestre (f.d.117), însă dovada legală de recepționare a acesteia lipsește. Din acest motiv, Colegiul consideră recursul declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimaților cererea de recurs, informând despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței. Însă referințe nu au fost depuse.

Prin încheierea din 22 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de avocatul Sandu Grosu în numele și interesele CA „Eremia Vitalie” s-a considerat admisibil.

În conformitate cu articolul 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin prisma art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în

recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În corespundere cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Deși alin. (3) al normei enunțate specifică concret care încălcări sau erori se consideră drept omisiuni procedurale, alin. (4) menționează că și săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, iar alin. (5) al normei date prevede că temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Verificând argumentele invocate în recurs, prin prisma materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia că recursul declarat de avocatul Sandu Grosu în numele și interesele CA „Eremia Vitalie” urmează a fi admis și casată decizia din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din considerentele ce urmează.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

La rândul său, art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate

suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Iar conform prevederilor art. 390 alin. (1) lit. e), f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de apel trebuie să conțină: motivele concluziilor instanței de apel și referirea la legea guvernantă, concluziile instanței de apel în urma examinării apelului. În cazul respingerii apelului, instanța de apel este obligată să indice în decizie motivele respingerii.

Astfel, Colegiul notează că legea procesuală consacră principiul general conform căruia orice hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată și să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv.

Această dispoziție este edictată atât în interesul unei bune administrări a justiției și încrederii ce trebuie să inspire justițiabililor, cât și pentru a se da instanțelor superioare posibilitatea de a controla judecata primelor instanțe.

Pentru satisfacerea acestui principiu, judecătorii fondului urmează să arate motivele de fapt și de drept care au format convingerea lor, să enunțe cele constatate și dovezile care au determinat-o.

Motivarea este un element esențial al hotărârii judecătorești, o puternică garanție a imparțialității judecătorului și a calității actului de justiție, precum și o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate și temeinicie.

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, CtEDO a reiterat necesitatea motivării hotărârilor, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (*Hirvisaari vs. Finlanda*).

În acest sens, se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cerințele și obiecțiile formulate de către părți.

Deci, instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre.

Motivarea este un element esențial al hotărârii judecătorești, o puternică garanție a imparțialității judecătorului și a calității actului de justiție, precum și o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate și temeinicie. Obligativitatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil, exigență a art. 239 din Codul de procedură civilă și art. 6 § 1 din Convenție.

Omiterea aspectului dat constituie o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție, care garantează oricărei persoane dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale.

Prevederile enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, limitele apelului și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată

multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

Cercetând materialele dosarului, Colegiul constată că la 5 octombrie 2022, sub numărul de intrare 11754 (f.d.102-103), a fost înregistrată cererea privind dispunerea efectuării expertizei olografice.

În conformitate cu art. 9 alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească explică participanților la proces drepturile și obligațiile lor procesuale, preîntâmpină asupra urmărilor pe care le poate implica exercitarea sau neexercitarea actului procesual, le acordă sprijin în exercitarea drepturilor, ordonă, la solicitarea părților și altor participanți la proces, prezentarea de probe care să contribuie la adoptarea unei hotărâri legale și întemeiate, conduce dezbaterile judiciare, informează părțile despre posibilitatea inițierii procesului de mediere și ia orice alte măsuri necesare bunei desfășurări a procesului, pune în discuția părților și altor participanți la proces orice împrejurare de fapt sau de drept, efectuează alte acțiuni prevăzute de lege.

Conform art. 26 din Codul de procedură civilă, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței. Instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Potrivit art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Prevederile art. 117 din Codul de procedură civilă stipulează că probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea cauzei, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

În conformitate cu art. 119 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probele se adună și se prezintă de către părți și de alți participanți la proces. Dacă în procesul de adunare a probelor apar dificultăți, instanța este obligată să contribuie, la solicitarea părților și altor participanți la proces, la adunarea și prezentarea

probelor necesare, cu excepția cazurilor în care instanța constată că cererea de reclamare a probelor este înaintată în mod neîntemeiat și cu scopul vădit de a tergiversa examinarea cauzei sau proba reclamată este în mod vădit lipsită de relevanță. Probele se prezintă în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare în termenul stabilit de instanță, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 148 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pentru elucidarea unor aspecte din domeniul științei, artei, tehnicii, meșteșugurilor artizanale și din alte domenii, apărute în proces, care cer cunoștințe speciale, instanța dispune efectuarea unei expertize, la cererea părții sau a unui alt participant la proces, iar în cazurile prevăzute de lege, din oficiu. Actele reviziei ori ale inspecțiilor departamentale, precum și raportul scris al specialistului, nu pot înlocui raportul de expertiză și nici exclude necesitatea efectuării expertizei în aceeași problemă.

Reieșind din normele legale citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, pentru asigurarea respectării dreptului garantat al părților la un proces echitabil, instanța de apel urma să pună în discuție și să examineze cererea cu privire la dispunerea efectuării expertizei și să-i acorde astfel posibilitatea de a-și apăra și dovedi poziția în proces.

Unul din principiile procesului echitabil, rezultând din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, este contradictorialitatea între părțile care sunt parte a procesului.

Pentru a răspunde exigențelor articolului 26 din Codul de procedură civilă, procedura în fața instanțelor judiciare trebuie să aibă un caracter contradictoriu, un concept similar celui al egalității armelor. Principiul contradictorialității presupune, în fond, posibilitatea pentru părțile în proces de a li se aduce la cunoștință toate dovezile invocate și observațiile formulate și de a face comentarii în legătură cu ele.

Respectarea principiului egalității armelor presupune că, fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât să se mențină un echilibru corect.

Prin urmare, în condițiile în care participantul la proces a fost privat de dreptul de a-și dovedi pretențiile din acțiune prin dispunerea efectuării expertizei olografice a semnăturii lui Antolie Cataraga, instanța de recurs conchide că nu constituie decât o îngrădire a dreptului acestuia de a beneficia de un proces echitabil, cu respectarea principiilor procesului civil reglementate atât de legislația națională, cât și cea internațională.

Această circumstanță este apreciată drept o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, care prin prisma art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă este în imposibilitate de a administra noi dovezi la examinarea cauzei în ordine de recurs.

În circumstanțele date, instanța de recurs este în dificultate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea soluții date de Curtea de Apel Chișinău și de a verifica temeinicia și legalitatea acestei soluții.

Coroborând circumstanțele ce preced, instanța de recurs conchide temeinicia recursului declarat de avocatul Sandu Grosu în numele și interesele Cabinetului Avocatului „Eremia Vitalie” împotriva deciziei din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, deoarece soluția instanței de apel este bazată pe neelucidarea

circumstanțelor speței, nedeterminarea obiectului acțiunii și este adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural.

Având în vedere faptul că s-a constatat că decizia contestată nu satisface standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, iar această eroare nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Sandu Grosu în numele și interesele CA „Eremia Vitalie”, de a casa integral decizia din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 444 și 445 alin. (1) lit. c), alin. (2) și alin. (3) din Codul de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Sandu Grosu în numele și interesele Cabinetului Avocatului „Eremia Vitalie”.

Se casează integral decizia din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cabinetul Avocatului „Eremia Vitalie” împotriva lui Anatolie Cataraga cu privire la încasarea datoriei, se trimite spre rejudecare în instanța apel, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari